T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/157
KARAR NO : 2025/490
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: Davacıya ait taşınmazın imar planında kısmen *"imar yolu"* olarak ayrılması ve komşu parsellerde karayolu açılması sebebiyle, taşınmaza erişiminin zorlaştığı ve taşınmazın değer kaybettiğinden bahisle, maddi tazminat istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : R.N
Davalı : Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü)
Vekili : Av. B.K.Ö

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Giresun ili, Piraziz ilçesi, ... Mahallesi, ... ada, ... parsel sayılı taşınmazın maliki olduğunu, Piraziz Belediye Başkanlığına yaptığı 13/03/2023 tarihli başvuruyla, taşınmazda bina inşa etmek istediğini, imar durumunda taşınmazın güneyinde 5 metrelik imar yolu görüldüğünü, ancak bu yolun faaliyette olmadığını belirtilerek, anılan yolun belediyece kamulaştırılıp kamulaştırılmayacağını, davalı idare tarafından açılan yan yolun ise taşınmazın yaklaşık 3.5 metre kadar altında olduğunu, bu yoldan inşaat yapma izni verilip verilmeyeceğini sorduğunu, belediyenin yanıtıyla parselin güneyinden geçen yol ile ilgili henüz kamulaştırma kararının bulunmadığı, ulaşım yolu olmayan bir parsele ruhsat verilmesinin söz konusu olmadığının bildirilmesi üzerine, Karayolları 10. Bölge Müdürlüğüne yaptığı 04/04/2023 tarihli başvuruyla, taşınmazda yapı yapamamasının nedeninin devlet karayolundan kaynaklandığını, parseli kullanamaması nedeniyle büyük ölçüde değer kaybettiğini belirterek değer kaybından dolayı zararının karşılanması isteminin reddedildiğini, bunun üzerine de devlet karayolu nedeniyle taşınmaza erişim imkânı bulunmadığından bahisle, mülkiyet hakkının kısıtlandığını ve taşınmazında büyük ölçüde değer kaybı oluştuğunu ileri sürerek, fazlaya ilişkin haklarının saklı kalması kaydıyla, toplam 10.000 TL maddi tazminatın idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Giresun İdare Mahkemesi 06/07/2023 tarih ve E.2023/405, K.2023/564 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun Ek 1. maddesinde, "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldıracak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır." düzenlemesi yer almaktadır.*
>
> *Öte yandan, 26.11.2022 tarih ve 32025 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7421 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin

Kanunun 3. maddesiyle 2942 sayılı Kanunun ek 1. maddesine "Bu süre içinde belirtilen işlemlerin yapılmaması halinde taşınmazların malikleri tarafından mülkiyet hakkından kaynaklı bedele ilişkin açılacak davalar, adli yargıda görülür." hükmü eklenerek kamulaştırmasız hukuki el atma davalarında adli yargı mercileri görevli kılınmış, 7421 sayılı Kanunda görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağı yönünde bir hükme yer verilmemiş, anılan Kanunun 24. maddesinde de, Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Bu durumda; dava konusu taşınmaz imar planında yol olarak ayrılarak kamu hizmeti amacına ayrıldığı anlaşıldığından Kanunda belirtilen süreden daha fazla bir müddet kamulaştırılmadığından bahisle kamulaştırmasız hukuki el atıldığı iddiasıyla görülen bu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır. ..."

3. Davacı, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Bulancak 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 06/11/2024 tarih ve E.2023/366, K.2024/419 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Davanın, davacıya ait taşınmazda Karadeniz Sahil Yolu Projesinin tamamlanması nedeniyle uğrandığı ileri sürülen zararlara karşılık olarak, davalı kuruma başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte tazminat ödenmesi istemiyle açıldığı anlaşılmıştır. İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görülme ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişilerce açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargıya ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu; özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırma olmaksızın el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerince çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bir kamu kurumu tarafından bir tesisin yaptırılması sırasında devlet malı olmayan yerlerden toprak alınması veya böyle yerlere toprak veya moloz yığılması neticesinde meydana gelen zararların tazmini davası, başkasının malına amme teşekkülünün dilediği gibi el atma hakkı bulunmadığı ve plan ve projelere ve artnamelere başkasının malına ihtiyaç göre el atılabilmesini gerektirecek şerhler konulamayacağı cihetle, haksız fiilden doğan bir tazminat davası sayılır. Yapılan işlerin plan veya projeye aykırı olarak yapılması hali de idari karara aykırı bir hareket olup, bu bakımdan bu iddia ile açılmış bir dava haksız fiilden doğan bir davadan ibaret olacaktır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlı olup, bununla birlikte idarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işletilmesinde nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusurunun, hizmetin kötü işlemesi veya işletilmemesi hâllerinde gerçekleştiği ve bunun idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açtığında kuşku bulunmamaktadır.

Bu durumda davacının açıkça idarenin hizmet kusuruna dayanmış olması dikkate alınarak, davanın, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden veya eylemsizliğinden doğan zararın giderilmesine yönelik olarak açıldığının kabulü gerekir.

Mahkememize taşınmazın başında keşif yapılmış olup, teknik bilirkişi raporunda dava konusu taşınmaza fiilen el atılmadığı, idare tarafından yapılan istinat duvarının taşınmaza kuzey cephesinden ulaşımı engellediği anlaşılmaktadır.

Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; kamu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin

yararına uygun şekilde işletililip işletilmediğinin, hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde idari dava türleri arasında sayılan idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır. (Uyuşmazlık Mahkemesinin 28.02.2022 tarihli, 2021/790-2022/69 E.-K. sayılı kararı)

Yukarıda izah edilen nedenlerle Mahkememizin görevsiz olduğuna ve ilgili uyuşmazlığın idari yargıda çözümlenmesi gerektiğine kanaat getirilmiştir..."

5. Davacının olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemli dilekçesi üzerine, Bulancak 2. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

6. Uyuşmazlık Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ile Danıştay Başsavcılığının somut uyuşmazlığa ilişkin yazılı düşünceleri istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"... İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2., 12. ve 13. maddeleri uyarınca, idari yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, Giresun ili, Piraziz ilçesi, ... Mahallesi, ... ada, ... parsel sayılı taşınmazın maliki olan davacı tarafından, Piraziz Belediye Başkanlığına yapılan 13/03/2023 tarihli başvuru ile taşınmazda bina inşa etmek istendiği, imar durumunda taşınmazın güneyinde 5 metrelik imar yolu görüldüğü, ancak bu yolun faaliyette olmadığı belirtilerek, anılan yolun belediyece kamulaştırılıp kamulaştırılmayacağı, davalı idare tarafından açılan yan yolun ise taşınmazın yaklaşık 3.5 metre kadar altında olduğu, bu yoldan inşaat yapma izni verilip verilmeyeceğinin sorulduğu, adı geçen belediyenin yanıtı ile parselin güneyinden geçen yol ile ilgili henüz kamulaştırma kararının bulunmadığı, ulaşım yolu olmayan bir parsele ruhsat verilmesinin söz konusu olmadığının bildirilmesi üzerine, davacı tarafından Karayolları 10. Bölge Müdürlüğüne yapılan 04/04/2023 tarihli başvuru ile taşınmazda yapı yapamamasının nedeninin devlet karayolunun eyleminden kaynaklandığının ortaya çıktığı, parselin kullanılamaması nedeniyle büyük ölçüde değer kaybettiği belirtilerek değer kaybındandolayı *zararının karşılanması isteminin reddedildiği, bunun üzerine devlet karayolu nedeniyle taşınmaza erişim olanağı bulunmadığından bahisle büyük ölçüde değer kaybı oluştuğu ileri sürülerek uğranıldığı belirtilen zararın tazmini istemiyle davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

İdarelerin yürütmekle yükümlü bulundukları kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya konulan plan ve projeler uyarınca gerçekleştirilen yol, kanal, baraj gibi tesislerin yapımı, işletilmesi ve bakımı sırasında meydana gelen zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu, idari usul ve esaslar dışında idarece bir ayni hakka müdahalede bulunulması, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atılması halinde meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerle Asliye hukuk mahkemesi tarafından yerinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen raporun incelenmesinden, uyuşmazlığa konu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin

taşınmazda kadastro tespitinden bu yana alan terki ve sınır değişikliğinin olmadığı, taşınmazın Karadeniz Sahil Yolu paralelinde şehir içi yolunda kaldığı, bu yol ile taşınmaz arasında yaklaşık 3-4 metrelik kot farkı olduğu, bu bölümde yol yapım çalışmalarının Karadeniz Sahil Yolu projesi kapsamında tamamlanmış olduğu, proje uyarınca yol kenarına istinat duvarı yapıldığı, taşınmaza fiilen el atılmadığı, karayolunun yapımı sırasında taşınmaz ile yol arasında oluşan kot farkı nedeniyle taşınmaza bu yoldan ulaşım olanağının bulunmadığı anlaşılmakla, davanın idarenin görevinde olan kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında doğan zararın giderilmesine yönelik olarak açıldığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, karayolu projesinin gerçekleştirilmesi nedeniyle uğranıldığı öne sürülen zararın giderilmesine yönelik olarak, kamu hizmetinin usul ve hukuka uygun yürütülüp yürütülmediği, olay ve zararın niteliğinin ortaya konularak hizmet kusuru ya da kusursuz sorumluluk ilkeleri uyarınca idarenin sorumluluğunun bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 2/1. maddesinin (b) bendi uyarınca idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı merciince yapılması gerekmektedir....."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yapılan Karadeniz Sahil Yolu nedeniyle yukarıda bilgileri verilen davacıya ait taşınmaza ulaşım olanağının kalmadığı ileri sürülerek, taşınmazda meydana gelen değer kaybı nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu, idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin meni ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerince çözümleneceği hususu yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; dava konusu taşınmazda yapılan keşif sonucu düzenlenen bilirkişi raporu ve dosya kapsamına göre, davacının söz konusu taşınmazın maliki olduğu, taşınmazın Karadeniz Sahil Yolu güzergâhının dışında kaldığı ve idare tarafından mevcut halde herhangi bir el atmanın olmadığı, yapılan yol ile taşınmaz arasında yaklaşık 3-4 metrelik kot farkı olduğu, proje uyarınca yol kenarına istinat duvarı yapıldığı, taşınmaz ile yol arasında oluşan kot farkı nedeniyle taşınmaza bu yoldan ulaşım olanağının ortadan kalktığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacının iddiaları ve dosyada bulunan bilgiler kapsamında, görev uyuşmazlığına konu davanın, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden veya eylemsizliğinden doğan zararın giderilmesine yönelik olarak açıldığının kabulü gerekir. Bu itibarla, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin, hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde idari dava türleri arasında sayılan idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası kapsamında, idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, dava konusu uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevine girdiği anlaşıldığından, Giresun İdare Mahkemesinin 06.07.2023 tarihli ve 2023/405 E., 2023/564 K. sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

...."

III. İLGİLİ HUKUK

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin

A. Mevzuat

9. Anayasa'nın *"B. Yargı yolu"* 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

..."

B. Yargı Kararı

11. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 11/02/1959 tarihli, E.1958/17, K.1959/15 sayılı kararının, III. Bölümü şöyledir:

"İstimlâksiz el atma halinde amme teşekkülü İstimlâk Kanununa uygun hareket etmeden ferdin malını elinden almış olması sebebiyle kanunsuz bir harekette bulunmuş durumdadır. Ve bu bakımdan dava Medeni Kanun hükümlerine giren mülkiyete tecavüzün önlenmesi veya haksız fiil neticesinde meydana gelen zararın tazmini davasıdır. Ve bu bakımdan adliye mahkemesinin vazifesi içindedir.

Bundan başka, bir amme teşekkülü tarafından bir tesisin yaptırılması sırasında Devlet malı olmayan yerlerden toprak alınması veya böyle yerlere toprak veya moloz yığılması neticesinde meydana gelen zararların tazmini davası da başkasının malına amme teşekkülünün dilediği gibi el atma hakkı bulunmadığı ve plan ve projelere ve şartnamelere başkasının malına ihtiyaca göre el atılabilmesini gerektirecek esaslar konulamayacağı cihetle, haksız fiilden doğan bir tazminat davası sayılır.

Yapılan işlerin plan veya projeye aykırı olarak yapılması hali de idari karara aykırı bir hareket bulunması itibariyle yine idari kararın tatbiki olan bir fiil sayılamaz ve bu bakımdan bu iddia ile açılmış bir dava haksız fiilden doğan bir davadan ibaret olacaktır.

Bu bentte anılan davalar, içtihadı birleştirme kararının dışında kaldıklarından kararın bunlara şümulü yoktur ..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin

14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı kesinleşme şerhini havi kararı ile adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davacıya ait taşınmazın imar planında yol alanı olarak belirlenmesi sebebiyle imar durum belgesi alınamadığı, arsaya bina yapılamadığı, taşınmaza erişim imkânının zorlaştığı ve taşınmazın değer kaybına uğradığından bahisle, mülkiyet hakkının kısıtlanmasından kaynaklı maddi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

15. İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerince çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

16. Dosya kapsamından ve adli yargı yerinde mahallinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen raporun incelenmesinden; uyuşmazlığa konu taşınmazdakadastro tespitinden bu yana alan terkin ve sınır değişikliğinin olmadığı, taşınmazın Karadeniz Sahil Yolu paralelinde şehir içi yolunda kaldığı, bu yol ile taşınmaz arasında yaklaşık 3-4 metrelik kot farkı olduğu, bu bölümde yol yapım çalışmalarının Karadeniz Sahil Yolu projesi kapsamında tamamlanmış olduğu, proje uyarınca yol kenarına istinat duvarı yapıldığı, taşınmaza fiilen el atıldığına ilişkin somut bilgi ve belgenin bulunmadığı, karayolunun yapımı sırasında taşınmaz ile yol arasında oluşan kot farkı nedeniyle taşınmaza bu yoldan ulaşım olanağının bulunmadığı anlaşılmakla, davanın idarenin görevinde olan kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında doğan zararın giderilmesine yönelik olarak açıldığı sonucuna varılmıştır.

17. Öte yandan, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Ek 1. maddesindeki *"hukukî el atma"* düzenlemesinde; uygulama imar planlarında genel hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak ve tesis edilen kamulaştırma kararlarına rağmen idarelerin bu yerleri usulüne uygun şekilde kamulaştırmayarak eylemsiz kalmak suretiyle mülkiyet hakkı kısıtlanan taşınmazların ifade edildiği, ancak, somut uyuşmazlığın, uygulama imar planı ve bu kapsamda idarece verilen kamulaştırma kararından sonra idarenin eylemsiz kalmasından ibaret hukuki müdahaleye ilişkin olmadığı, yukarıda belirtildiği şekilde, idarenin kamu hizmetinin yürütülmesi sırasında doğan bir durumun söz konusu olduğu, dolayısıyla, somut olayda bu maddenin uygulama alanının bulunmadığı anlaşılmıştır.

18. Bu durumda dosya kapsamı, alınan bilirkişi raporundaki maddi tespitler ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin

taşınmaza fiilen el atılmadığı olgusu birlikte dikkate alındığında, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden veya eylemsizliğinden doğan zararın giderilmesine yönelik olarak davanın açıldığının kabulü gerekir.

19. Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin, hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı Kanun uyarınca, idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası kapsamında idari yargı yerlerince yapılacağı sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Giresun İdare Mahkemesinin 06/07/2023 tarih ve E.2023/405, K.2023/564 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Giresun İdare Mahkemesinin 06/07/2023 tarih ve E.2023/405, K.2023/564 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/07/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLDİ.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RQ7XqlQ - hXAlPp+ - o9lK1eW - mTOYbU= ile erişebilirsin